

Handlingsplan värdegrundsarbete för Olovslund Äldreboende

Information och marknadsföring

Ge information om nationella värdegrunden och vad lokala värdighetsgarantierna innebär till de äldre och deras anhöriga.

Biståndshandläggaren lämnar ut broschyr vid första besök och vid uppföljning. Vid inflyttning på Olovslunds Äldreboende genomförs ett välkomstsamtal tillsammans med den nyinflyttade, anhörig, kontaktmannen, omvårdnadsansvarig sjuksköterska och vid behov deltar även arbets- och fysioterapeuterna. Foldern "garantier i äldreomsorgen" ingår i den mapp med information som tas upp med den nyinflyttade på detta möte.

Upprepad information och dialog om garantierna bör ges av kontaktmannen till respektive äldre. Detta skulle kunna ingå som en rutin vid uppföljning av genomförandeplanen.

För att säkra att den boende har fortsatta kunskaper om Järfälla kommuns värdighetsgarantier skapas en ny rutin vilket innebär att den boendes kontaktsman på äldreboendet går igenom Järfälla kommuns värdighetsgarantier vid uppföljning av genomförandeplanen. Detta sker minst 2 gånger om året eller vid behov.

Helhetssyn utifrån nationella värdegrunden

Nationella värdegrunden bör ses som det grundläggande fundamentet i äldreomsorgen som innebär att många olika delar hör samman.

Ett viktigt förbättringsområde är att värdegrundsarbetet planeras över tid så att det aldrig avstannar.

Värdegrundsledarna behöver stöd av verksamhetschefen och de bör planera arbetet tillsammans.

Verksamhetscheferna behöver generellt ta ett aktivt ansvar för värdegrundsarbetet.

Uppföljning av värdegrund och värdighetsgarantier behöver ske på tre nivåer – individ-, verksamhets- och nämndnivå – för att få likvärdiga äldreboenden i Järfälla kommun.

Ansvarig befattning/roll:		Senast datum:	2016-10-19
Tillhör process/sökväg:			

Verksamhetschefen träffar värdegrundsledarna 2 ggr/år för att diskutera hur arbetet med förankringen av värdegrundsgarantierna ska läggas upp för den närmaste tiden.

Olovslunds äldreboende har avdelningsmöte 1 gång/månad. Värdegrund är stående punkt på agendan och korta och lätta arbete med värdegrund görs då och då under mötet.

På Chefs-APT för äldreomsorgen införs en ny punkt på dagordningen "Arbetet med värdegrund och värdighetsgarantier" för att säkerställa att arbetet med detta område blir lika på de äldreboenden som drivs av Vård och omsorg.

Struktur och organisation av värdegrundsarbete

Verksamhetschef + värdegrundsledare skapa en plan för förankrings- och värdegrundsarbetet.

Verksamhetschef avsätta tid så att värdegrundsledare kan arbeta med värdegrundsfrågor.

Verksamhetschef avsätta tid på möten, ex APT så att värdegrundsledare kan ta upp värdegrundsfrågor.

Skapa rutin så att vikarier får introduktion i värdegrund och värdighetsgarantier och hur de bygger på ett etiskt förhållningssätt.

Vikarier bör få en djupare och längre introduktion för att kunna ta ansvar.

Verksamhetschefen ansvarar för att foldern "Garantier i äldreomsorgen" finns med i introduktionsmapp för nyanställda vikarier och nyanställda.

Verksamhetschefen utser personal som ska handleda nyanställda. Handledaren får information av verksamhetschefen att foldern "Garantier i äldreomsorgen" är extra viktig att prata om med den nyanställde.

För att säkra att introduktion av nyanställda sker på samma sätt oavsett handledare används en checklista som utgångspunkt för introduktionen.

Grunden för introduktionsprogrammet på Olovslunds äldreboende för nyanställda, sjuk- och semestervikarier är värdegrund och värdighetsgarantier i Järfälla.

Klagomålshantering

Personal få utbildning för att förstå att klagomål är en möjlighet att utveckla verksamheten.

Alla muntliga klagomål måste dokumenteras och registreras för att kunna användas vid utvärdering.

Järfälla vård och omsorg har ett klagomålssystem. Olovslunds äldreboende utbildar personalen i hur ett klagomål ska hanteras och vilken rutin som gäller. I utbildningen ingår information om hur muntliga och skriftliga klagomål ska hanteras och dokumenteras.

Rutin finns för avvikelshantering och klagomålshantering både på Olovslunds äldreboende, för Vård och Omsorg och på Järfälla Kommuns hemsida. På avdelningsmöte tas alla klagomål upp som rör Olovslunds äldreboende för genomgång och underlag till förbättringar.

Genomförandeplaner

Förbättra den äldres delaktighet i upprättandet av planen.

Förbättra beskrivningen av *hur* den äldre vill att stöd och hjälp ska utföras.

Förbättra att informationen från beställningen ligger till grund för utformningen av genomförandeplanen.

Vård och omsorg har arbetat fram en struktur för utbildning av personal om social dokumentation samt stödmaterial om detta. I utbildningen och informationsmaterialet tydliggörs socialstyrelsens krav på att skapa möjligheter för den äldre att vara delaktig i upprättandet av sin genomförandeplan samt att uppdraget från biståndshandläggare ska ligga till grund för planen.

Under våren 2017 kommer Äldres behov i centrum (ÄBIC) att införas och planering av implementering av detta arbetas nu fram. I samband med denna kommer personalen på äldreboendena att få information om den nya rubrikmallen för genomförandeplan. Det är ett bra tillfälle till att förbättra personalens kunskap om beskrivningen av *hur* den äldre vill att stöd och hjälp ska utföras.

Kontaktmannaskap

I de lokala värdighetsgarantierna används begreppet *kontaktperson*. Det begreppet hör till LSS.

Utveckla rutin i Kontaktmannaskap som innebär att en nära relation ska utvecklas med den äldre.

Ska finnas en ersättare för varje kontaktman. Bör arbetas in i schemat för att rutin vid t.ex hjälp med dusch ska fungera oavsett om huvudkontaktman är med eller inte.

Olovslunds äldreboende har en rutin för Kontaktmannaskapet. I denna står det att en av kontaktmannens uppgifter är att utveckla en nära relation till den äldre. Vid kontaktmannens frånvaro utses en ersättare. När kontaktmannen är frånvarande en längre tid informeras den äldre samt anhöriga.

Måltidersordning

Mat och dryck samt måltidsmiljö för Olovslunds äldreboende

Utgångspunkt

Socialstyrelsens vägledning: Näring för god vård och omsorg

Miljö

Mat och dryck samt måltidsmiljön är för de allra flesta förknippat med något positivt och som omfattar något mer än bara mat för överlevnad. Måltiden är ofta ett tillfälle för social samvaro och gemenskap. Måltidsmiljön skall inge lugn och ro.

Personalens uppgift är att göra måltiden till en trivsamt och rofylld stund med samtal och gemenskap. Personalen tar hand om de boende, skapar och ger social stimulans genom samvaro och uppmuntrar till samtal under måltiden.

Detta för att alla boenden ska få social stimulans och må bra under måltiden.

Omsorgsmåltid och servicemåltid

På Olovslunds äldreboende är grundprincipen att våra måltider utformas som omsorgsmåltider eller servicemåltider utifrån boendes enskilda behov.

Vi har en värdinna vid måltider för att minska på spring och rörelser.

Vid **omsorgsmåltid** äter personalen tillsammans med de boende: vid samma tid och vid samma bord. Vi beställer en liten smakportion till personalen för att personalen ska kunna delta vid bordet och äta samma mat. Det ska även vara fördukat till personalen vid bordet. Personalen sitter bredvid eller mittemot den som har det största behovet av stöd. Det är viktigt att som personal att ha en tillåtande attityd och tänka på sitt eget beteende. Omsorgsmåltiden gör det även möjligt att tidigt uppmärksamma förändringar i matintag och ätproblematik.

Vid enstaka bord har vi **servicemåltid** då många av dem boende är piggare och har förmåga att klara sig lättare fysisk vid matbordet. Där finns personal till hands för service och stöttning till exempel stöd för att upprätta och/eller fortsätta samtal vid bordet. Vårdinnan som har serverat all mat och dryck sätter sig vid slutet vid detta bord där det behövs minst stöd. Det är även värdinna som ska vara extra uppmärksam på vad det finns för störningsmoment under måltiden och bidra till att ta bort det som stör de boende för att de ska kunna få en trivsamt måltid.

Måltidsordning

FRUKOST: Serveras från 07:00 (Boende brukar komma upp vid olika tider)
Vi har självservering vid vissa bord (Demens avdelning) av t.ex. pålägg grönsaker olika sorts bröd och ägg. Bordet är dukat innan boende kommer upp. Det kan dukas av nattpersonal eller personal som börjar tidigt på morgonen.

LUNCH: För omsorgavdelningen serveras mat i matsalen på första våningen mellan 12:00-12:45. På demensboende serveras mat på avdelningen. Vi börjar lunchen med att presentera vad det serveras för huvudrätt och efterrätt. Redan på morgonen bestäms vem som är värdinnan.

Även här har vi självservering vid vissa bord, smör o bröd ställs fram, försöker även "bara" erbjuda röd mjölk som dryck, givetvis så finns det öl, vatten och måltidsdryck. (restaurangen har ej börjat och jobba efter dessa rutiner, därför finns inget bröd och smör vid varje bord under lunch tiden).

MIDDAG: Serveras från kl 17:00 på avdelningarna. Vi börjar middagen med att presentera vad det serveras till både huvudrätt och efterrätt.

Även här har vi med självservering vid vissa bord, smör o bröd ställs fram, Personal sitter med för att samtala och försöker att bara erbjuda röd mjölk till maten men givetvis finns vatten, öl och måltidsdryck.

MELLANMÅL: Måltider serveras 14:30 och 19:30

Kl 14:30 serveras/erbjuds kaffe/te och fikabröd. Vid 19:30 erbjuds/serveras smörgås och dryck

Dukningen: Ska finnas alltid servetter, salt, peppar, smör och bröd på vissa bord.

Försöker ha lugn musik i bakgrunden.

Personal sitter med vid de flesta bord o samtalar med boende.

Till helgen dukar vi med finporlin som är inköpta och extra fina servetter, t.ex röda servetter till jul och etc, levande ljus (ha koll på levande ljus).

Maten skall serveras så att nattfastan inte överskrider 11 timmar. I genomförandeplanen ska det framgå respektive individs måltidsordning och nattfasta. Denna del jobbas med effektiv nu när vi har en dokumentations ombud på Olovslund för att förbättra genomförandeplaner och socialdokumentation.

Meningsfull tillvaro

Nu för mkt. slentrian - Behövs en nytändning.

Bredare utbud – individanpassning.

Nu kan kommunikationen vara torftig - Personal behöver kunskap om de äldres uppväxtvillkor och Sveriges historia.

Personalen vara mer aktiv och fånga stunden tillsammans med de äldre.

Samtalen behöver utvecklas och få ett annat innehåll för att skapa en mer meningsfull vardag

Kontaktmannen samarbetar med den boende och dess anhöriga/närstående för att få en bra beskrivning av den boendes tidigare liv, detta görs genom levnadsberättelsen som ligger till grund om den äldres uppväxtvillkor och fungerar som utgångspunkt för samtal.

Roya Fard
Olovslunds äldreboende